

[Ministeren for offentlige arbejder.]

udenfor landvindingen, fremsatte derfor krav om, at der også for deres vedkommende skete en reduktion af Hvide Sande-gælden med to trediedele, og efter en del forhandlinger besluttede landbrugsministeren i den forrige regering at rette henvendelse til bevillingsmyndighederne om tilslutning til, at to trediedele af den resterende Hvide Sande-gæld blev eftergivet lodsjerne, således at alle blev stillet lige.

Denne sag blev dog på finansministeriets foranledning stillet i bero, idet Ringkøbing fjord udvalget af 1950 i mellemtiden havde indledet en principiel retssag imod en bidragspligtig lodsejer, som havde nægtet at betale det hans ejendom pålignede Hvide Sande-bidrag under påberåbelse af bl. a., at den utinglyste bidragspligt var bortfaldet, da han havde købt sin ejendom uden kendskab til bidraget, ligesom han påberåbte sig, at bidragspligten allerede var forældet. Ved Vestre Landsrets dom af 7. maj 1951 i denne retssag blev lodsejeren dømt til at betale det ham afkrævede Hvide Sande-bidrag, men ved Højesterets dom af 23. maj 1952, der er optrykt som bilag til lovforslaget, blev han pure frifundet.

Situationen er herefter den, at Hvide Sande-bidragene principielt må opkræves hos de personer, der ejede de i partsfordelingen optagne ejendomme den 20. december 1941. Denne dato er nemlig efter stemmeflertallet i Højesteret skæringspunktet, og alle personer, som har ejet bidragspligtige ejendomme før dette tidspunkt, er fritaget for bidragspligt, uanset om de gennem forhøjede salgssummer har inkaseret den værdistigning på ejendomme, der indtrådte som følge af de i 1931 udførte afvandringsforanstaltninger.

Hvor bidragspligtige ejendomme har skiftet ejere efter 20. december 1941, er det efter højesteretsdommen tvivlsomt, om Hvide Sande-bidrag kan afkræves de nye ejere. 4 højesteretsdommere mener jo, at der her er tale om personlige krav, som ikke overføres fra ejer til ejer, medens 4 andre

højesteretsdommere antager, at det drejer sig om krav, der hæfter på ejendommene, men bortfalder ved ejerskifte efter tinglysningslovens regler om utinglyste rettigheder. Det må derfor forudses, at det vil blive nødvendigt med endnu en eller flere principielle retssager, der må føres helt op til Højesteret, før alle tvivlsspørgsmål har fundet deres løsning og kredsen af bidragspligtige personer er blevet så skarpt afgrænset, at en generel opkrævning vil kunne gennemføres. Ganske vist vil man i givet fald kunne påbegynde en opkrævning hos de mere end 2 000 personer, der ejede de til rest værende ca. 6 000 bidragspligtige ejendomme den 20. december 1941; men kun hvor sådanne personer stadig er ejere af ejendommene, må opkrævningsprovenuet antages at kunne begrunde de med opkrævningen forbundne betydelige ulemper og udgifter. Skønsmæssigt kan det anslås, at over halvdelen af de bidragspligtige ejendomme har skiftet ejer siden 1941, idet man på en god regner med, at disse ejendomme gennemsnitligt hvert 20. år skifter ejer. Ringkøbing fjord udvalget af 1950 har afkrævet 2 051 nuværende ejere af bidragspligtige ejendomme betaling af Hvide Sande-bidragene, og heraf har 574 skriftligt protesteret overfor udvalget imod at betale, idet 337 af dem direkte har henvist til stedfundet ejerskifte. Udvalget har endvidere afkrævet ca. 1 200 tidligere ejere tilbage til 1941 og arvinger efter sådanne ejere Hvide Sande-bidragene for de pågældende ejendomme, og 419 af disse personer har skriftligt protesteret imod betaling.

Disse protester viser, at en opkrævning af Hvide Sande-bidragene vil blive følt som en uretfærdighed, og antallet af protesterende lodsejere giver en forestilling om, hvor vanskelig og bekostelig en sådan opkrævning vil blive.

Under disse omstændigheder vil jeg finde det rigtigst, at man undlader at gennemføre opkrævningen af de resterende Hvide Sande-bidrag, og en hertil sigtende bemyndigelse er optaget i lovforslagets § 1, hvor